

שנתו האחרונה של ברוך תור-רז

שרה בן-ראובן

בספינה לעזה, ואת ביתם הדל של ברוך ומשפחתו הרסה פצצה שהטיל מטוס קרב מצרי. הספר "המגילה של דאוד", שיצא לאור באביב 2014, מתאר חוויות מילדותו של ברוך. הספר מתחיל בתיאור הקשר החם בין שני ילדים מעמים שונים, ומסתיים בניתוק בין החברים בעקבות המלחמה. ברוך הספיק עוד בחייו לעקוב בשמחה אחר הפצתו של הספר בחנויות.

השלישי מבין ארבעת ספריו האחרונים של ברוך יצא לאור רק לאחר מותו. מדובר בספר "צמאה לאהבה". גיבורת הספר היא נערה שנעזבה לפתע על ידי אהובה בן גילה. ברוך מתאר בספרו את התהליך שעוברת הנערה, המתחזקת לאט לאחר נטישתה. היא מגלה את כוחה לשרוד מול האכזבה הגדולה ביותר שידעה בחייה. הקורא ספר זה מתרשם שמאחורי דמות הנערה מסתתר ברוך הרגיש, המתאר חוויות שחוה בנעוריו.

מלבד שלושת הספרים שכתב בשנת חייו האחרונה כתב ברוך גם שירים ליריים העוסקים בצל המוות המאיים עליו. בתפילת יום הכיפורים, המסתיימת בנעילה, המתפללים מקווים כי תפילתם נתקבלה ועל כך הם שרים:

היום יפנה
השמש יבא ויפנה
נבואה שעריך.

תפילתו של ברוך לא נתקבלה.

הסופר והמשורר ברוך תור-רז נפטר באוקטובר 2014 כשמלאו לו 78 שנים. בשנה האחרונה של חייו פרץ מעיין יצירתו, שהשקה ארבעה ספרים חדשים.

בתפילת הנעילה, עם סיום צום יום הכיפורים, שר החזן עם הקהל את השורות הבאות:

פתח לנו שער
בעת נעילת שער
כי פנה היום.

ברוך תור-רז

בשעה שנודע לברוך על מחלתו הסופנית, נפתח לפניו השער לגל יצירה חדש, בעוד שער החיים הולך ונסגר. ארבעת ספריו האחרונים שנכתבו באחרית ימיו מתארים תחנות שונות בחייו. הספר העוסק במוצא משפחתו נקרא "ג'ויה". הוא מתאר בו הווי של יהודי סלוניקי. ברוך מעולם לא ביקר בסלוניקי – אך הצליח לשחזר בספרו את חיי היום-

יום התוססים בקרב הקהילה היהודית, שרוח עליצות שורה עליהם. הספר נכתב כמחווה לסבו, לסבתו ולהוריו. ברוך הספיק בשבוע האחרון לחייו לראות את עטיפת הספר ואת ציוריו היפים של דני קרמן המאיירים אותו.

בילדותו גר ברוך עם משפחתו ברחוב מנשה בן-ישראל פינת וולפסון שבדרום תל-אביב. בפרדס שלידי ביתו גרה משפחה ערבית שעם בנה דאוד יצר ברוך קשרי חברות. כשקרבה מלחמת העצמאות, החלו חבריו היהודים של ברוך לקרוא לו בוגד – אך הוא המשיך להיפגש עם דאוד חברו. כשפרצה מלחמת העצמאות, ברח משפחתו של דאוד

סיפרו "פרצוף צנע" ונסע עם אלמוגה לחרוניגן בהולנד לקבל את העיטור החשוב.
 באוקטובר 2015 יצא "פרצוף צנע" עם איורים של דני קרמן במהדורה דיגיטלית.
 הרצאתו של אטלס על יצירתו של ברוך כעבור שנה וחצי למותו הייתה מקפת ומעניינת. היא שבתה את לב השומעים שהתרשמו משיריו וסיפוריו של ברוך שהוקראו, הושרו והוצגו בפניהם.
 ■ יהי זכרו של ברוך – ברוך!

אלמוגה אילן, חברתו לחיים של ברוך תור-רוז, אספה את השירים שכתב ברוך בשנה האחרונה לחייו והוציאה אותם לאור בספר "בטרם ייסגר השער". השער נסגר, אך ספריו של ברוך נשארו אחריו ויזכירו לנו את נשמתו הרגישה.
 ביום הולדתו ה־79 (22.10.2015), כינסה אלמוגה את ידידיו שיספרו על ייחודו של ברוך. בין המשתתפים באירוע זה היה הסופר יהודה אטלס, שהעריך את כישורו הספרותי של ברוך במאמרים שכתב. ברוך זכה בעיטור אנדרסן על

ציור – הדסה גורוחובסקי